

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4356/2545

เลขที่ฎีกา 4356/2545 นางเอี่ยมปราบใหญ่ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายดิเรก ปราบใหญ่โจทก์ นางสาว ยิ้มย่องยิ้มย่องกับพวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.พ.พ. มาตรา 291

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม บัญญัติห้ามมิให้เจ้าหนี้ฟ้องร้อง บังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้ามรดกเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึง ความตายของเจ้ามรดก ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวหาได้กำหนดเงื่อนไขว่าหากยังไม่ได้มีการจัดการ มรดกของลูกหนี้แล้วเจ้าหนี้จะมีสิทธิฟ้องร้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้ามรดกได้แม้พ้น กำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดกแต่อย่างใดไม่ ดังนั้น จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของเจ้ามรดกผู้เป็นลูกหนี้จึงมีสิทธิยกอายุความหนึ่งปีขึ้นมาต่อสู้ โจทก์ได้ จำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันเจ้ามรดกผู้เป็นลูกหนี้ แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ก็ได้ ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 291 แต่เป็นการยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 691 ซึ่งคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ ตามมาตรา 688, 689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตาม บทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด แม้จำเลยที่ 2 จะไม่ได้เป็นทายาทของเจ้ามรดกผู้เป็น ลูกหนี้ และตามสัญญาค้ำประกันจะได้ระบุให้ผู้ค้าประกันยอมรับผิดชำระหนี้แทนผู้กู้ให้แก่ผู้ให้กู้ ทั้งสิ้นในเมื่อผู้กู้ไม่ชำระหนี้หรือผู้กู้ถึงแก่กรรมหรือหนี้ระงับด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม แต่ข้อตกลงใน สัญญาค้ำประกันดังกล่าวไม่ได้รวมไปถึงเรื่องการสละสิทธิยกอายุความขึ้นต่อสู้ไว้ด้วย ดังนั้นจำเลย ที่ 2 ผู้ค้าประกัน จึงมีสิทธิยกอายุความดังกล่าวขึ้นต่อสู้ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๖ นายสมหมาย ยิ้มย่อง กู้ยืมเงินจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ไปจากนายดิเรก ปราบใหญ่ ตกดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และนายสมหมายได้รับต้นเงินไป ครบถ้วนแล้วในวันทำสัญญา เพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้ดังกล่าวจำเลยที่ ๒ ทำสัญญา ค้ำประกันการชำระหนี้โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม หลังจากที่นายสมหมายกู้ยืมเงินไปแล้ว ไม่ เคยนำต้นเงินและดอกเบี้ยมาชำระแก่นายดิเรก ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ (ที่ถูกต้องวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๐) นายสมหมายถึงแก่กรรม นายดิเรกเคยติดต่อให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะ ทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของนายสมหมายและจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันให้ชำระหนี้ แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉยจนกระทั่งนายดิเรกถึงแก่กรรม โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายดิเรก ได้ให้ทนายความมีหนังสือบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยทั้งสอง แต่จำเลยทั้งสองก็ยังคงเพิกเฉย จำเลยทั้งสองต้องร่วมกันรับผิดชอบชำระหนี้จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๖ ถึงวันฟ้อง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๕๖,๒๕๐ บาท ขอให้บังคับ จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระหนี้จำนวน ๔๕๖,๒๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของ ต้นเงินจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การ ว่า นายสมหมายถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ (ที่ถูกต้องวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๐) นาย

ดิเรกหรือควรได้รับรู้ถึงความตายของนายสมหมายเกินกว่า ๑ ปี ตั้งแต่ก่อนที่นายดิเรกจะถึงแก่กรรม การที่นายดิเรกไม่ฟ้องคดีภายในกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่รู้หรือควรรู้ถึงความตายของนายสมหมาย คดีจึงขาดอายุความ โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายดิเรกนำคดีที่ขาดอายุความมาฟ้อง โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ___ พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยทั้งสองจะยกอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม ขึ้นมาต่อสู้โจทก์ได้หรือไม่ และคดีของโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม บัญญัติห้ามมิให้เจ้าหนี้ฟ้องร้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้ามรดกเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รับรู้ถึงความตายของเจ้ามรดก ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวหาได้กำหนดเงื่อนไขว่าหากยังไม่ได้มีการจัดการมรดกของลูกหนี้แล้วเจ้าหนี้จะมีสิทธิฟ้องร้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้ามรดกได้แม้พ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รับรู้ถึงความตายของเจ้ามรดกแต่อย่างใดไม่ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของนายสมหมายเจ้ามรดกผู้กู้จึงมีสิทธิยกอายุความหนึ่งปีขึ้นมาต่อสู้โจทก์ได้ ที่โจทก์ฎีกาว่า มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม ใช้บังคับกับเจ้าหนี้มีประกันไม่ใช้กับโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้สามัญนั้น เห็นว่า ความในมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม ตอนแรกที่บัญญัติว่าภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๙๓/๒๗ นั้นหมายถึงความในมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม ไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้ในมาตรา ๑๙๓/๒๗ ซึ่งให้สิทธิเจ้าหนี้มีประกันบังคับชำระหนี้ได้แม้หนี้จะขาดอายุความแล้วก็ตาม หาใช่ว่าความในมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม บังคับใช้เฉพาะเจ้าหนี้มีประกัน ไม่ใช้กับโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้สามัญตามที่โจทก์ฎีกาแต่อย่างใดไม่ ส่วนจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันนายสมหมายเจ้ามรดกแม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็ตาม ก็มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙๑ แต่เป็นการยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา ๖๙๑ ซึ่งคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๖๘๘, ๖๘๙ และ ๖๙๐ ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้ำประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยที่ ๒ จึงย่อมมีสิทธิตามมาตรา ๖๙๔ ที่จะยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งนายสมหมายเจ้ามรดกผู้เป็นลูกหนี้มีต่อโจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย แม้จำเลยที่ ๒ จะไม่ได้เป็นทายาทของนายสมหมายผู้เป็นลูกหนี้ก็ตาม และที่โจทก์ฎีกาว่าตามสัญญาค้ำประกัน ระบุถึงมารับผิดของจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้งว่า ถ้าผู้กู้ไม่ชำระต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ตามสัญญา หรือผู้กู้ถึงแก่กรรม หรือหนี้ระงับด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชำระหนี้แทนให้ทั้งสิ้น จำเลยที่ ๒ จึงไม่อาจยกเรื่องอายุความขึ้นต่อสู้ในคดีนี้ได้ เห็นว่าข้อตกลงในสัญญาค้ำประกันดังกล่าวเพียงแต่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบ แม้ผู้กู้ถึงแก่กรรมหรือหนี้ระงับไปแล้วหรือผู้กู้ไม่ชำระหนี้เท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนดรวมไปถึงเรื่องการสละสิทธิยกอายุความขึ้นต่อสู้ได้ด้วย ดังนั้นผู้ค้ำประกันจึงมีสิทธิยกอายุความดังกล่าวขึ้นต่อสู้ได้ ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสมหมายถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๐ นายดิเรกผู้เป็นเจ้าหนี้ก็รู้ถึงความตายของนายสมหมาย แต่ไม่ได้ดำเนินการฟ้องร้อง จนกระทั่งถึงแก่กรรมแล้วโจทก์ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของนายดิเรกนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๑ อันพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อนายดิเรกได้รับรู้ถึงความตายของนายสมหมายแล้วเช่นนี้ คดีโจทก์จึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม ที่ศาลล่างทั้งสอง

พิพากษายกฟ้องโจทก์นั้นชอบแล้วฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ประสพสุข บุญเดช · สมชาย พงษ์ธา · จรัส พวงมณี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4356/2545>